

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงนิวเดลี
รายงานสถานการณ์เศรษฐกิจการค้าอินเดีย
11 พฤษภาคม 2561

การเติบโตของอาหารกึ่งสำเร็จรูปในอินเดีย

Convenience Foods in India on a Growth Path

เรียบเรียงโดย วิวาวรรณ ตันเมฆ

อินเดียเป็นผู้ผลิตอาหารใหญ่เป็นอันดับที่สองของโลก แต่มีผลผลิตจากพื้นที่เกษตรเพียงน้อยนิดที่ได้รับการแปรรูปให้เป็นสินค้ามูลค่าเพิ่ม หนึ่งในเหตุผลที่ทำให้เกิดสถานการณ์นี้น่าจะเป็นเพราะรูปแบบการใช้ชีวิตของชาวอินเดียที่นิยมรับประทานอาหารสดมากกว่าอาหารบรรจุภัณฑ์ กระนั้น รูปแบบการใช้ชีวิตที่เปลี่ยนไป รายได้ที่สูงขึ้น ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ การพัฒนาเพื่อความทันสมัย และสัดส่วนการอพยพถิ่นฐานในอินเดีย ล้วนทำให้พฤติกรรมผู้บริโภค

Kellogg's CORN FLAKES GreatStart GreatDay

Kellogg's Original & the Best

Start your day with a bowl of Kellogg's Corn Flakes Original and the Best. It has the wholesome goodness of Iron Shakti and 8 Essential Vitamins.

[Read more >](#)

ORIGINAL & THE BEST
WITH REAL ALMOND & HONEY
WITH REAL HONEY
WITH REAL STRAWBERRY PUREE
WITH REAL MANGO PUREE
WITH REAL BANANA PUREE & CHIPS

เปลี่ยนแปลงไป ครอบครัวเดี่ยวและรูปแบบการใช้ชีวิตที่เร่งรีบส่งผลให้การบริโภคอาหารกึ่งสำเร็จรูปมีอัตราสูงขึ้น ความสะดวกจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้อาหารเหล่านี้ได้รับความนิยม

อาหารกึ่งสำเร็จรูปยังเป็นเรื่องใหม่ในอินเดีย แม้ว่าจะมีอาหารประเภทนี้ในประเทศพัฒนาแล้วมานานแล้วก็ตาม อาหารเหล่านี้สะดวกในการรับประทาน ประหยัดเวลาในการทำ และสามารถเก็บไว้ได้นานกว่า อาหารกึ่งสำเร็จรูปสามารถแบ่งเป็นอาหารกึ่งสำเร็จรูปที่ไม่ต้องเก็บในที่เย็น (shelf-stable convenience food) และอาหารกึ่งสำเร็จรูปแช่แข็ง สำหรับอาหารกึ่งสำเร็จรูปที่ไม่ต้องเก็บในที่เย็นนั้น ประกอบด้วย (a) อาหารพร้อมรับประทาน (Ready-to-eat – RTE) (b) อาหารพร้อมเสิร์ฟ (Ready-to-serve – RTS) และ (c) อาหารพร้อมปรุง (Ready-to-cook – RTC)

หลายปีที่ผ่านมา ด้วยการเติบโตของครอบครัวเดี่ยว การที่ผู้หญิงและคู่แต่งงานทำงานเพิ่มมากขึ้น ตารางการทำงานที่ย่ง และความมั่งคั่งที่กำลังเจริญเติบโต ทำให้การใช้ชีวิตของผู้คนเปลี่ยนไปตามสภาพสังคมและเศรษฐกิจ ส่งผลให้การบริโภคอาหารกึ่งสำเร็จรูปเพิ่มสูงขึ้นด้วย

อาหารพร้อมรับประทาน (RTE) และอาหารพร้อมเสิร์ฟ (RTS)

RTE และ RTS เป็นอาหารกึ่งสำเร็จรูปที่พร้อมสำหรับการบริโภคโดยไม่จำเป็นต้องนำมาอุ่นก่อน ตัวอย่างอาหารประเภทนี้ ได้แก่ มัน ถั่วทอด มาซาล่า แกงผักรวม ฯลฯ

อาหารพร้อมปรุง (RTC)

RTC เป็นอาหารกึ่งสำเร็จรูปที่ต้องนำมาปรุงก่อนจะสามารถนำไปรับประทานได้ ตัวอย่างอาหารประเภทนี้ เช่น กุหลาบจามูน รัสกุลล่า แป้งคัสตาร์ด ไอศกรีม พาสต้า เยลลี่และพุดดิ้ง บะหมี่ มักกะโรนี วุ้นเส้น เป็นต้น

สำหรับอาหารกึ่งสำเร็จรูปแช่แข็ง ซึ่งต้องอาศัยความร้อนก่อนนำมารับประทานนั้น ได้แก่ พาราต้าแช่แข็ง ซาโมซ่า มันทอด มาซาล่าโดซ่า ราวาอิตลี ฯลฯ อาหารสำเร็จรูปแช่แข็งจะถูกบรรจุอยู่ในบรรจุภัณฑ์อาหารชนิดอ่อนตัว (retort pouch) และมีอายุการเก็บรักษาประมาณ 18 เดือน

สถานการณ์อาหารกำลังสำเร็จรูปทั่วโลก

“รายงานตลาดอาหารพร้อมรับประทาน: การวิเคราะห์และการประเมินโอกาส ปี 2559-2569” โดย Future Market Insights (FMI) กล่าวว่า ในด้านมูลค่าแล้ว ตลาดผลิตภัณฑ์อาหารพร้อมรับประทานคาดว่าจะมีมูลค่าประมาณ 195.3 พันล้านเหรียญสหรัฐภายในปี 2569 การเพิ่มขึ้นของผู้หญิงทำงาน ประชากรยุคมิลเลนเนียล และพฤติกรรมการบริโภคระหว่างเดินทางล้วนเป็นปัจจัยที่ทำให้ตลาดอาหารพร้อมรับประทานทั่วโลกขยายตัวขึ้น ความก้าวหน้าด้านนวัตกรรมในการบรรจุอาหารทำให้การบริโภคอาหารกำลังสำเร็จรูปในประเทศพัฒนาแล้วสูงขึ้นเช่นกัน อย่างที่เห็นได้ในสหรัฐอเมริกา เยอรมนี และรัสเซีย ซึ่งส่งผลให้ความต้องการผลิตภัณฑ์อาหารพร้อมรับประทานทั่วโลกสูงขึ้น

ตลาดอาหารพร้อมรับประทานทั่วโลกแบ่งออกตามประเภทของผลิตภัณฑ์ (เนื้อสัตว์/สัตว์ปีก, ซีเรียล, ผัก, อื่นๆ) การบรรจุภัณฑ์ (กระป๋อง, แช่แข็งหรือแช่เย็น, อื่นๆ) และช่องทางการจัดจำหน่าย (ไฮเปอร์มาร์เก็ต, ซูเปอร์มาร์เก็ต, ร้านสะดวกซื้อ, ห้างสรรพสินค้า, ร้านค้าเฉพาะทาง, ร้านค้าออนไลน์, อื่นๆ) ในส่วนประเภทของผลิตภัณฑ์นั้น คาดว่าเนื้อสัตว์/สัตว์ปีกจะเป็นประเภทที่มีมูลค่าสูงที่สุด คือประมาณร้อยละ 45.7 ของมูลค่าทั้งหมดในปี 2559 ในส่วนการบรรจุภัณฑ์นั้น คาดว่าสินค้าแช่แข็งหรือแช่เย็นจะสามารถขยายตัวสูงขึ้นร้อยละ 8 ส่วนในด้านช่องทางการจัดจำหน่ายนั้น คาดว่าไฮเปอร์มาร์เก็ตและซูเปอร์มาร์เก็ตจะมีมูลค่าสูงที่สุด คือประมาณร้อยละ 34.3 ในปี 2559 และคาดว่าส่วนแบ่งการตลาดจะขยายมากขึ้นภายในปี 2569

ผู้บริโภคในปัจจุบันพอใจในอาหารพร้อมรับประทานปริมาณน้อยกว่าอาหารปริมาณมากเหมือนแต่ก่อน ปัจจัยนี้ทำให้เกิดอาหารประเภทพอดี้ค่าและสามารถรับประทานระหว่างเดินทางได้ ซึ่งส่งผลให้ผู้ผลิตพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารพร้อมรับประทานที่มีรสชาติดีกว่าและมีคุณค่าทางสารอาหารมากกว่า ทั้งนี้เพื่อดึงดูดกลุ่มลูกค้าที่ใส่ใจด้านสุขภาพด้วย

การเติบโตของตลาดสินค้าอาหารกำลังสำเร็จรูปในอินเดีย

อุตสาหกรรมด้านอาหารในอินเดียคาดว่าจะเติบโตเป็นอย่างมาก ภาคการแปรรูปผลิตภัณฑ์ด้านอาหารของอินเดียครอบคลุมผลิตภัณฑ์หลายอย่าง เช่น ผักและผลไม้ เนื้อสัตว์และ

สัตว์ปีก นมและผลิตภัณฑ์จากนม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การประมง การเพาะปลูก การจัดการ เมล็ดพันธุ์ และผลิตภัณฑ์อื่นๆ เช่น ขนมหวาน ซ็อกโกแลตและผลิตภัณฑ์จากโกโก้ ผลิตภัณฑ์จาก ถั่วเหลือง น้ำดื่ม และอาหารที่มีโปรตีนสูง

ในอินเดีย ภาคอาหารเติบโตขึ้นมาเป็นภาคการเติบโตสูงและกำไรสูงเนื่องมาจากความเป็นไปได้ในการเพิ่มมูลค่า โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ภาคอาหารแปรรูปคิดเป็นประมาณร้อยละ 32 ของตลาดอาหารทั้งหมดในประเทศ รัฐบาลอินเดียเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญในการเติบโตและการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารในประเทศ โดยได้พยายามสนับสนุนการลงทุนในธุรกิจประเภทนี้ ภายใต้กระทรวงอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร (Ministry of Food Processing Industries – MoFPI) ภาคอาหารแปรรูปยังได้รับการส่งเสริมโดยนโยบายการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment – FDI) อีกด้วย อีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้ภาคอาหารแปรรูปเติบโตก็คือความตื่นตัวเกี่ยวกับสุขภาพในระยะยาว ปัจจัยทั้งหมดนี้ล้วนทำให้อุตสาหกรรมอาหารกึ่งสำเร็จรูปในอินเดียมีการเติบโต

นโยบายที่ริเริ่มโดยรัฐบาลอินเดีย

รัฐบาลอินเดียได้ก่อตั้งกระทรวงอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารในปี 2529 เพื่อกระตุ้นภาคการแปรรูปอาหารเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์อาหารในประเทศ โครงการและแผนงานต่างๆ ของกระทรวงทำให้อุตสาหกรรมได้รับการพัฒนาเป็นอย่างมาก

รัฐบาลอินเดียยังอนุญาตให้ FDI สามารถลงทุนในอุตสาหกรรมประเภทนี้ได้ร้อยละ 100 ข้อมูลจากแผนกนโยบายและการส่งเสริมอุตสาหกรรม (Department of Industrial Policies and Promotion – DIPP) กล่าวว่ามีการลงทุนโดย FDI ประมาณ 7.54 พันล้านเหรียญสหรัฐระหว่างเดือนเมษายน 2543 ถึงเดือนมีนาคม 2560 นอกจากนี้ สมาพันธ์อุตสาหกรรมอินเดีย (Confederation of Indian Industry – CII) ยังคาดการณ์ว่าภาคการแปรรูปอาหารมีโอกาสดึงดูดการลงทุนกว่า 33 พันล้านเหรียญสหรัฐในอีก 10 ปีข้างหน้า และจะทำให้มีการจ้างงานกว่า 9 ล้านงาน

ขนาดตลาด

ตลาดอาหารกึ่งสำเร็จรูปในอินเดียมีมูลค่าประมาณ 2,370 ล้านรูปี (ประมาณ 39.49 ล้านเหรียญสหรัฐ) ในปีงบประมาณ 2557 มีการคาดการณ์ว่าอุตสาหกรรมจะมีมูลค่าประมาณ 6,405 ล้านรูปี (ประมาณ 106.73 ล้านเหรียญสหรัฐ) ภายในปีงบประมาณ 2562 แนวโน้มล่าสุดแสดงให้เห็นว่าหลายบริษัทที่ผลิตอาหารกึ่งสำเร็จรูปกำลังเน้นไปที่ตลาดส่งออก และเพื่อเพิ่มการบริโภคในตลาดในประเทศ ผู้ผลิตได้นำเทคโนโลยีแบบใหม่มาใช้ และเน้นสินค้าเฉพาะภูมิภาคหรือเฉพาะรัฐมากขึ้น

ผู้ผลิตสินค้าพร้อมรับประทานรายใหญ่ของอินเดีย

1. Kellogg's

Kellogg's มีสินค้าตั้งแต่ซีเรียลไปจนถึงขนมขบเคี้ยว ซึ่งเข้ามาตีตลาดอินเดียตั้งแต่ปี 2537 ปัจจุบันนี้ Kellogg's จำหน่ายสินค้าซีเรียลเพื่อสุขภาพหลากหลายรสชาติ

2. MTR

MTR ก่อตั้งมาจากร้านอาหารครอบครัว Maiya ในเมืองบังกาลอร์ในปี 2467 และตอนนี้จำหน่ายสินค้าประเภทเครื่องปรุงอาหาร ของดอง แองก์พร้อมรับประทาน เกรวี นม เครื่องเทศ และขยายตลาดไปยังทั่วโลก

3. McCain

McCain ค่อนข้างใหม่สำหรับตลาดอินเดีย โดยได้เข้ามามีส่วนใน R&D ด้านการเกษตรของอินเดียตั้งแต่ปี 2541 ปัจจุบัน McCain จำหน่ายสินค้าแช่แข็งและขนมขบเคี้ยวมากมาย

4. ITC India (Kitchens of India)

Kitchens of India เน้นจำหน่ายอาหารพร้อมรับประทาน เช่น แกง ข้าว ของดอง ฯลฯ ที่เพียงแค่นำมาอุ่นก็รับประทานได้แล้ว

5. Nestle (Maggi)

บะหมี่กึ่งสำเร็จรูปหรือที่ชาวอินเดียเรียกติดปากว่า Maggi ก็ได้รับความนิยมอย่างมากในอินเดีย ซึ่งไม่ได้มีเพียงแค่รสมาลาอย่างแต่ก่อนเท่านั้น แต่ยังมีรสไก่ มะเขือเทศ และเส้นบะหมี่ที่เน้นประโยชน์เพื่อสุขภาพมากยิ่งขึ้น

6. Gits Food Products

Gits Food Products ขึ้นชื่อว่าเป็นแบรนด์ที่ใส่ใจในบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยสำหรับอาหารพร้อมปรุง เครื่องปรุงและผลิตภัณฑ์นมต่างๆ

7. Taj Frozen Foods

Taj Frozen Foods ก่อตั้งเมื่อปี 2547 โดยเริ่มจากขนมขบเคี้ยวและ paratha แช่แข็ง และได้ประสบผลสำเร็จอย่างสูง จากนั้นจึงเริ่มต่อยอดไปยังอาหารประเภทแกง เครื่องปรุงมาซาล่า นมแช่แข็ง และของหวาน ปัจจุบันบริษัทลงทุนไปกับโรงงานที่ทันสมัยกว่า 1.2 พันล้านรูปี

8. Kohinoor Foods Ltd

Kohinoor Foods Ltd ก่อตั้งในปี 2532 และเริ่มโดยการผลิตอาหารพร้อมรับประทาน เช่น ข้าว แกง ซอส เครื่องแกง เครื่องปรุง และอาหารแช่แข็งต่างๆ

9. Gujarat Cooperative Milk Marketing Federation Ltd (GCMMF)

GCMMF เป็นองค์กรตลาดผลิตภัณฑ์อาหารที่ใหญ่ที่สุดในอินเดีย โดยมีผลประกอบการ ประมาณ 4.1 พันล้านเหรียญสหรัฐต่อปีในปี 2559-60 ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์ของ GCMMF จำหน่าย ภายใต้แบรนด์ Amul และ Sagar

10. Vadilal Industries Ltd

Vadilal ก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ยังไม่มีอุตสาหกรรมไอศกรีม ในปัจจุบันบริษัทได้ผลิตไอศกรีมโดยใช้วิธีพิเศษ และจำหน่ายภายใต้แบรนด์ Kwaliti, Vadilal, Badabite, Flingo และ Gourmet ซึ่งมีไอศกรีมหลากหลายกว่า 150 รสชาติ

11. Rasna Private Ltd

Rasna Private Ltd ผลิตตั้งแต่น้ำอัดลมและผงทำเครื่องดื่มไปจนถึงอาหารแปรรูปหลายประเภท และยังได้ขยายตลาดไปยังกว่า 40 ประเทศใน 5 ทวีป และยังมุ่งมั่นในการก้าวเป็นหนึ่งในผู้ผลิตน้ำอัดลมที่ใหญ่ที่สุดในโลก

12. Haldiram's Food International Ltd

Haldiram's Food International Ltd เริ่มก่อตั้งเมื่อปี 2480 โดยเป็นร้านขายขนมหวานและขนมขบเคี้ยวในเมือง Bikaner รัฐราชสถาน หลังจากนั้นจึงขยายเป็นแบรนด์ และยังแตกไลน์ไปยังผลิตภัณฑ์จากนมอีกด้วย

บทบาทของรัฐบาลในการสนับสนุนการส่งออกอาหารพร้อมรับประทานของอินเดีย

รัฐบาลอินเดียได้ริเริ่มหลากหลายโครงการเพื่อสนับสนุนการแปรรูปสินค้าเกษตรกรรมในระดับใหญ่เพื่อลดปัญหาผลผลิตเหลือทิ้งจากพื้นที่เพาะปลูก และสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป กระทรวงอุตสาหกรรมการแปรรูปอาหารของอินเดียได้พัฒนาหลากหลายโครงการ เช่น โครงการ Mega Food Parks และโครงการ Kisan Sampada เพื่อสร้างหน่วยแปรรูปโดยการใช้โรงงานที่ทันสมัยในระดับสากล

หน่วยงาน Agriculture & Processed Food Products Export Development Authority (APEDA) ภายใต้กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรมของอินเดียได้พยายามสนับสนุนการส่งออกสินค้าเกษตรและสินค้าแปรรูปอย่างเต็มกำลัง โดยการอำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือต่างๆ แก่ผู้ส่งออกที่เป็นสมาชิกของหน่วยงาน ส่งผลให้อุตสาหกรรมมีโรงงานที่ทันสมัยและมีองค์กรตรวจสอบความปลอดภัยของอาหารเกิดขึ้น

ตารางข้างล่างนี้แสดงให้เห็นการส่งออกอาหารกึ่งสำเร็จรูปแต่ละประเภท

	2558-59			2559-60			2560-61 (เมษายน-พฤศจิกายน)		
	จำนวน (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท) รูป)	มูลค่า (ล้านบาท) เหรียญ)	จำนวน (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท) รูป)	มูลค่า (ล้านบาท) เหรียญ)	จำนวน (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท) รูป)	มูลค่า (ล้านบาท) เหรียญ)
อาหาร พร้อม รับประทาน	353,569	34,560	527	430,069	40,463	605	269,336	28,444	441
อาหาร พร้อมปรุง	768,781	30,614	469	507,642	25,304	378	331,907	16,261	252
อาหาร พร้อมเสิร์ฟ	448,352	34,068	520	405,037	33,987	508	280,294	21,290	330
รวม ทั้งหมด	1,570,703	99,243	1,516	1,342,748	99,755	1,492	881,536	65,996	1,023

การริเริ่มโดยอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมนี้ได้ลงทุนจำนวนมหาศาลไปกับการพัฒนาโรงงานให้ทันสมัยเพื่อแปรรูปอาหารในภาคอาหารกึ่งสำเร็จรูป การบรรจุภัณฑ์ก็ได้รับการพัฒนาจนผลิตภัณฑ์จากอินเดียได้รับการยอมรับทั้งจากตลาดในประเทศและต่างประเทศ

นาย Ajay Palkar ผู้อำนวยการ Taj Frozen Foods กล่าวว่าด้วยอัตราการผลิตสูงและความช่วยเหลือจากรัฐบาลแล้ว จำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์ด้วย เพราะค่าใช้จ่ายด้านนี้คิดเป็นประมาณร้อยละ 15 ของมูลค่าสินค้า นอกจากนี้ เขายังกล่าวเสริมว่าภาคอาหารกึ่งสำเร็จรูปมีการแข่งขันสูง แต่การรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์โดยรวมเป็นเรื่องสำคัญที่สุด

หนทางข้างหน้า

ในการที่พัฒนาต่อไปข้างหน้า นั้น อุตสาหกรรมต้องมีการนำเครื่องมือรับประกันคุณภาพ และความปลอดภัยของอาหารมาใช้ เช่น Total Quality Management (TQM) ซึ่งประกอบด้วย ISO 9000, ISO 22000, Hazard Analysis and Critical Control Points (HACCP), Good Manufacturing Practices (GMP) และ Good Hygienic Practices (GHP) ซึ่งจะช่วยให้อุตสาหกรรมยึดธรรมเนียมด้านคุณภาพและสุขอนามัยเป็นหลักการในการดำเนินการต่อไป ส่งผลให้มีการปกป้องสุขภาพของผู้บริโภค การเตรียมพร้อมอุตสาหกรรมสำหรับการแข่งขันนานาชาติ การยอมรับจากผู้ซื้อชาวต่างชาติ และการรักษามาตรฐานของอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามข้อปฏิบัติสากล

นาย Ajay Palkar แสดงความคิดเห็นว่า ระเบียบข้อบังคับของ FSSAI ค่อนข้างครอบคลุมอยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ตามก็ต้องการพัฒนาด้าน R&D ในภาคอุตสาหกรรมอาหารกึ่งสำเร็จรูปต่อไป นอกจากนี้ เนื่องจากอุตสาหกรรมมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงอันเป็นผลมาจากการใช้เทคโนโลยีราคาสูง รัฐบาลจึงควรมองหาช่องทางในการกระตุ้นอุตสาหกรรมในทุกทางด้วย การสร้างงานให้แก่เกษตรกรก็เป็นอีกสิ่งสำคัญที่จำเป็นต้องทำ เพราะภาคอุตสาหกรรมอาหารสำเร็จรูปจำเป็นต้องใช้แรงงานฝีมือจำนวนมาก

การเติบโตอย่างรวดเร็ว

อุตสาหกรรมอาหารกึ่งสำเร็จรูปของอินเดียกำลังเติบโตและเป็นที่ยอมรับในต่างชาติ ทั้งยังคาดว่าจะเติบโตอย่างรวดเร็วในอีก 2-3 ปีข้างหน้า ซึ่งเป็นผลมาจากการสนับสนุนจากภาครัฐ

เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในภาคอุตสาหกรรมอาหารกึ่งสำเร็จรูปนำเข้ามาจากไต้หวัน จีน และตุรกี เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ควรมีการพัฒนาการผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์เหล่านี้ในประเทศ และเป็นไปตามมาตรฐานสากล เพื่อช่วยลดภาระด้านค่าใช้จ่ายโดยที่ไม่ผลผลิตไม่ดีด้วยคุณภาพลง

ทั้งนี้ Media Today Group ได้สร้างโอกาสให้แก่ผู้สรรหาและผู้ผลิตเครื่องจักรดังกล่าว โดยจะจัดงาน AgriTech India 2018 ขึ้นที่ Bangalore International Exhibition Centre (BIEC) ในวันที่ 31 สิงหาคม ถึงวันที่ 2 กันยายน 2561 นี้